

3 (Sem-6/CBCS) BEN HC 2

2025

BENGALI

(Honours Core)

Paper : BEN-HC-6026

(পাশ্চাত্য সাহিত্যতত্ত্ব ও সমালোচনা)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

১। অতি সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও :

১×১০=১০

- (ক) কাব্যনির্মাণকলা-বিষয়ক অ্যারিস্টটল-এর বিখ্যাত গ্রন্থটির নাম কী?
- (খ) “A great poet is both classical and Romantic.” বক্তা কে?
- (গ) ‘সুররিয়ালিজম’-এর মুখপাত্র কে ছিলেন?
- (ঘ) ‘লিরিক্যাল ব্যালাডস’ গ্রন্থটি কত সালে প্রকাশিত হয়েছিল?
- (ঙ) চিত্রকলায় বাস্তববাদের শ্রেষ্ঠ প্রতিনিধি কে?

(2)

(চ) প্লেটোৰ গুরু কে ছিলেন ?

(ছ) লঞ্জাইনাস-ৰচিত সমালোচনা গ্ৰন্থটিৰ নাম উল্লেখ কৰো।

(জ) ঐতিহাসিক সমালোচকেৰ দৃষ্টি কোন বিষয়ৰ উপৰ নিৰ্দ্ধাৰিত থাকে ?

(ঝ) *Phaedrus* গ্ৰন্থটি ক'ৰ লেখা ?

(ঞ) শুদ্ধ উত্তৰটি লেখো :

ক্ৰোচ-এৰ শিল্পতত্ত্বৰ ভিত্তি ছিল মাস্চিৰবাদ/
ভাববাদ।

২। সংক্ষিপ্ত উত্তৰ দাও :

২×৫=১০

(ক) ক্লাসিক্যাল ৰীতিৰ দুজন সমালোচকেৰ নাম লেখো।

(খ) ৰোমান্টিক সাহিত্যেৰ ভাববস্তুৰ যে কোনো দুটি স্বৰূপ উল্লেখ কৰো।

(গ) পৰাবাস্তবতাৰ দুটি লক্ষণ উল্লেখ কৰো।

(ঘ) প্লেটো ৰচিত দুটি সমালোচনা গ্ৰন্থেৰ নাম লেখো।

(ঙ) 'ফলস্টাফ' ও 'শক' চৰিত্ৰদ্বয়ৰ স্ৰষ্টাদেৰ নাম লেখো।

৩। যে কোনো চাৰটি প্ৰশ্নেৰ উত্তৰ দাও :

৫×৪=২০

(ক) 'ক্লাসিক্যাল' (classical) সাহিত্যেৰ পাঁচটি বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰো।

(খ) ৰোমান্টিসিজম-এ প্ৰকৃতি ও নিসংগ্ৰীতিৰ গুৰুত্ব নিৰ্ণয় কৰো।

(3)

(গ) পৰাবাস্তববাদ (Surrealism)-এ ফ্ৰয়েড-এৰ স্বপ্নতত্ত্বৰ ভূমিকা আলোচনা কৰো।

(ঘ) "অবশ্য তুলনাৰ জন্য উভয়েৰ মध्ये সামান্য ধৰ্মেৰ ঐক্য চাই, বিশেষ ধৰ্মেৰ নাই বা মিল হল।" তুলনামূলক সমালোচনাৰ ক্ষেত্ৰে উক্তিটিৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰো।

(ঙ) কাব্যসাহিত্যে কল্পনাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে প্লেটোৰ মতামত সংক্ষেপে আলোচনা কৰো।

(চ) টীকা লেখো : দাস্তে।

৪। যে কোনো চাৰটি প্ৰশ্নেৰ উত্তৰ দাও :

১০×৪=৪০

(ক) " 'ক্লাসিক্যাল' বা ক্ৰপদী সাহিত্যেৰ মেজাজে থাকে বলিষ্ঠতাৰ ছাপ, ভাষায় থাকে মহিমময় গাভীৰ্য। " উক্তিৰ আলোকে ক্ৰপদী সাহিত্য সম্পৰ্কে একটি আলোচনা প্ৰস্তুত কৰো।

(খ) ৰোমান্টিসিজম-এৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰো।

(গ) বাস্তববাদ (Realism)-এৰ স্বৰূপ ব্যাখ্যা কৰো এবং পাশ্চাত্য সাহিত্যে বাস্তববাদেৰ উদ্ভব ও বিকাশেৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰো।

(ঘ) পৰাবাস্তবতাৰ সংজ্ঞা উল্লেখ কৰে জীবনানন্দ দাশেৰ 'ঘোড়া' কবিতায় প্ৰতিফলিত পৰাবাস্তবতাৰ ভাবনা ও শৈলী সম্পৰ্কে আলোচনা কৰো।

(ঙ) সাহিত্য সমালোচনাৰ ক্ষেত্ৰে 'ঐতিহাসিক সমালোচনা' পদ্ধতি সম্পৰ্কে আলোচনা কৰো।

(4)

- (চ) “সাহিত্য পাঠশিক্ষার জন্য নয়—উপভোগ বা আনন্দের জন্য।” উক্তিটির নিরিখে সাহিত্যতাত্ত্বিক লঞ্জাইনাস-এর অভিমত ব্যক্ত করো।
- (ছ) ড্রাইডেন-এর সাহিত্য সমালোচনাতত্ত্ব সম্পর্কে যথাযথ আলোচনা করো।
- (জ) বেনেদেত্তো ক্রোচ-এর শিল্পতত্ত্বের আলোচনা করো।
